
**ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ
ІНСТИТУТ»**

Факультет психології, комунікацій та перекладу

**VII Міжнародний симпозіум
Соціокультурний дискурс глобалізованого світу:
наука, освіта, комунікація**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**XIII Міжнародна науково-практична конференція
(24 квітня 2025 року)**

**ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ,
КОМУНІКАЦІЙ ТА ПЕРЕКЛАДУ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ
ТА ПСИХОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**XIII МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ»**

24 квітня 2025 року

KAI
КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ

Київ 2025

УДК 001:378-057.87 (063)

Актуальні проблеми вищої професійної освіти: тези доповідей XIII Міжнародна науково-практична конференція (м. Київ, 24 квітня 2025 р.) / [ред. кол.: Е.В.Лузік, Г.В. Селезень та ін.]; Державний університет «Київський авіаційний інститут». – К.: ДУ КАІ, 2025. – 161 с.

У збірнику вміщено тези доповідей науковців, докторантів, аспірантів, молодих учених і здобувачів вищої освіти, які взяли участь у роботі XIII Міжнародна науково-практична конференція Актуальні проблеми вищої професійної освіти. Для широкого кола фахівців.

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Факультету психології, комунікацій та перекладу
Державного некомерційного підприємства Державний
університет «Київський авіаційний інститут»*

(протокол № 5 від 06 травня 2025 року)

Контактні дані

Тел.: (044) 406-75-00

Офіційний сайт: <https://flsc.nau.edu.ua/>

Facebook: <https://www.facebook.com/flsc.nau>

Перевірка на плагіат: Unicheck

Індексується: Google Scholar, Репозитарій КАІ

© ДУ «Київський авіаційний інститут», 2025

СЕКЦІЯ 1. ВИЩА УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА: ТРАНСФОРМАЦІЇ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Катерина ГОРАШ,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри права, професійної
та соціально-гуманітарної освіти,
ЗВО «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський*

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ

Сучасні процеси глобалізації, інтеграції та виклики як світові, так і внутрішні – особливі та характерні для кожної країни, зумовлюють пошуки інноваційних рішень і розроблення інноваційних стратегій для забезпечення функціонування та розвитку освітніх систем, які мають забезпечити формування людського капіталу держави, що є найважливішим чинником у розвитку її економіки та конкурентоспроможності серед провідних економік країн. Формування потужного людського капіталу ХХІ століття передбачає оновлення та реформування освітньої системи держави, зокрема вищої освіти, з метою забезпечення майбутніх фахівців знаннями, вміннями та інноваційним мисленням людини ХХІ століття (В. Кремень, 2020). Отже, інноваційна діяльність закладів вищої освіти (далі – ЗВО) є важливою умовою їх розвитку та протистояння зовнішнім і внутрішнім викликам і проблемам.

Дослідниками доведено відповідність стратегій розвитку держави цілям і завданням вищої освіти та визначено і охарактеризовано важливі світові виклики, що впливають на розвиток вищої освіти та визначення основних напрямів інноваційної діяльності ЗВО (К. Гораш, 2023).

1) Прискорений розвиток технологій (цифрових, комунікаційних тощо) спричинює об'єднання світової економіки, посилення конкуренції та зміни освітніх систем і вимог до майбутніх фахівців. «Четверта промислова революція» (ключовим трендом в усіх сферах діяльності людини будуть технології штучного інтелекту, які у ближній перспективі прискорять розвиток інтернету речей, робототехніки, автономних транспортних засобів, біотехнології тощо (О. Тулуб, 2017).

2) Старіння людства та здороження якісних освітніх послуг, що викликає зростання чисельності низькокваліфікованих працівників і безробіття; разом із негативними тенденціями це зумовлює потребу

навчання впродовж життя і створення освітнього середовища в ЗВО для навчання літніх людей (OECD, 2021).

3) Наслідки пандемії Covid-19, яка вплинула на якість освітнього середовища ЗВО та прискорила розвиток дистанційної форми навчання і застосування інформаційних технологій в освітньому процесі, модернізацію змісту й структури вищої освіти та готовність науково-педагогічних працівників до навчання і застосування в освітньому процесі інформаційних і комунікаційних засобів і технологій тощо.

Українські та закордонні дослідники акцентують увагу на інноваційних змінах (особливо технологічних і соціокультурних інноваціях) як однієї з вимог сучасності, що забезпечать протистояння світовим викликам і проблемам.

Для українських ЗВО, які функціонують в екстремальних реаліях – відкриті російській агресії, першочерговим завданнями є:

- збереження кадрового складу науково-педагогічних працівників, контингенту студентів, абітурієнтів;

- відновлення інфраструктури ЗВО, які постраждали від війни, та творення сучасного інноваційного середовища в усіх освітніх закладах;

- забезпечення якості вищої освіти (розроблення освітніх стандартів і програм підготовки фахівців за новими спеціальностями відповідно до змін пріоритетів в галузях національної економіки та врахуванням ринку праці та орієнтації на найбільш затребувані професії: IT-інженер, аналітик баз даних, програміст, економіст, інженер-енергетик, менеджер, логіст, а також професії гуманітарних спеціальностей, сфери обслуговування тощо);

- необхідність розроблення стратегій розвитку ЗВО і забезпечення їх конкурентоспроможності в світовому освітньому просторі в повоєнний період (К. Гораш, 2023).

Виконання цих завдань зумовлює актуальність наукових розвідок і досліджень інноваційної діяльності ЗВО в умовах війни та повоєнний період. Інновації є рушійною силою забезпечення якості вищої освіти та управління змінами української вищої освіти з метою забезпечення її конкурентоспроможності серед освітніх систем провідних країн світу.

Інноваційна діяльність ЗВО розглядається дослідниками як пріоритетний напрям розвитку вищої освіти України та її конкурентоспроможності на етапі інтеграції в світовий освітній простір. Інноваційна діяльність ЗВО передбачає інтенсивне застосування інноваційних технологій (О. Башкір, 2024), які забезпечують: пошук і розроблення нестандартних (інноваційних) рішень для розв'язання проблем забезпечення якості освіти; розроблення та застосування інноваційних методів і технологій у навчанні здобувачів вищої освіти

(протягом життя людини); створення інноваційного освітнього середовища (умов для підготовки майбутніх фахівців до розроблення, використання результатів наукових досліджень і розробок інноваційної продукції та послуг); впровадження інноваційних освітніх проєктів (зокрема, в рамках освітніх міжнародних проєктів щодо підготовки фахівців XXI століття).

Українська вища освіта в сучасних реаліях стикається з різними викликами і проблемами, але націлена на забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців як активних суб'єктів громадянського суспільства і розвитку економіки країни завдяки активізації інноваційної діяльності ЗВО. Результати наукових досліджень функціонування українських ЗВО в умовах світових викликів і воєнного стану в Україні є актуальними та цінними для освітніх систем інших країн, оскільки виникають світові виклики і необхідність протистояння їм існує постійно.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Башкір, О. (2024). Інноваційні технології організації формальної і неформальної освіти дорослих. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 25(1), 9-18. [https://doi.org/10.35387/od.1\(25\).2024.9-18](https://doi.org/10.35387/od.1(25).2024.9-18).

Гораш, К. (2023). Інноваційна діяльність як пріоритетний напрям розвитку закладу вищої освіти. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 23(1), 50-60. [https://doi.org/10.35387/od.1\(23\).2023.50-60](https://doi.org/10.35387/od.1(23).2023.50-60).

Кремень, В. (2020). Інноваційність як вимога часу. Товариство "Знання". URL: <https://znannya.org.ua/index.php/novini-znannya/nauka-i-suspilstvo/56-filosofiya/286-innovatsijnist-yak-vimoga-chasu> (дата звернення: 11.04.2025).

Тулуб О. (2017). Глобальні виклики XXI століття: тенденції та ризики в умовах інформаційної економіки. *Економіка і суспільство*. Вип. 9, 31 – 38. https://economyandsociety.in.ua/journals/9_ukr/5.pdf

OECD (2021), DevelopmentCo-operationReport 2021: Shaping a JustDigitalTransformation, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/ce08832f-en>.